

ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมจัดการตนเอง
เพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืด

นางสาวปริศนา แผ้วชนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF DISCHARGE PLANNING PROGRAM ON SELF-MANAGEMENT
BEHAVIOR FOR ASTHMA ATTACK PREVENTION IN SCHOOL AGE
CHILDREN WITH ASTHMATIC DISEASE

Miss Prissana Phawchana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

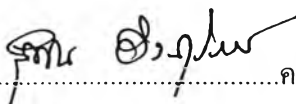
Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

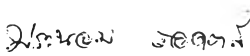
540286

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรม การจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของ เด็กวัยเรียนโรคหอบหืด
โดย	นางสาวปริศนา แผ้วชนะ
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์

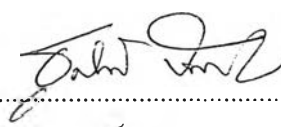
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์)

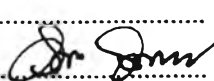

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. ชุศักดิ์ ชัมภลิจิต)

ปริศนา แก้วชนะ : ผลของโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมการจัดการตนเอง เพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืด (THE EFFECT OF DISCHARGE PLANNING PROGRAM ON SELF-MANAGEMENT BEHAVIOR FOR ASTHMA ATTACK PREVENTION IN SCHOOL AGE CHILDREN WITH ASTHMATIC DISEASE) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ศ.ดร. วิภา จิระแพทย์, 111 หน้า.

การวิจัยวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืด ก่อนและหลังได้รับ โปรแกรมการวางแผนจำหน่าย และ 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการ โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ การวิจัยประยุกต์จากแนวคิดการวางแผนการจำหน่ายของ Mckeehan & Coulton (1985) รูปแบบ M-E-T-H-O-D ของ Hucy et al. (1986) และแนวคิดพฤติกรรมการจัดการตนเองของ Bartholomew (2001) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเด็กวัยเรียนโรคหอบหืดอายุ 7-12 ปี ที่มารับการรักษาแผนกผู้ป่วยใน โรงพยาบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มละ 20 คน จัดเข้าเป็นกลุ่มควบคุมก่อน แล้วตามด้วยกลุ่มทดลอง โดยจับคู่อายุและเพศเหมือนกัน กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลตามปกติ และกลุ่มทดลองได้รับ โปรแกรมการวางแผนจำหน่าย เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการวางแผนจำหน่าย สถานการณ์จำลอง สมุดพกแนวทางปฏิบัติตัว และแบบสอบถามพฤติกรรมการจัดการตนเอง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .87 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืด หลังได้รับ โปรแกรมการวางแผนการจำหน่าย สูงกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการวางแผนการจำหน่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. พฤติกรรมการจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของเด็กวัยเรียนโรคหอบหืด กลุ่มที่ได้รับ โปรแกรมการวางแผนการจำหน่าย สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา :พยาบาลศาสตร์.....ลายมือชื่อนิสิต :วิภา แก้วชนะ.....
ปีการศึกษา :2554.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก :

5177630636: MAJOR PEDIATRIC NURSING

KEYWORD: DISCHARGE PLANNING PROGRAM, SELF – MANAGEMENT BEHAVIOR,
SCHOOL AGE CHILDREN WITH ASTHMATIC DISEASE.

PRISSANA PHAWCHANA : THE EFFECT OF DISCHARGE PLANNING PROGRAM
ON SELF-MANAGEMENT BEHAVIOR FOR ASTHMA ATTACK PREVENTION IN
SCHOOL AGE CHILDREN WITH ASTHMATIC DISEASE. ADVISOR: PROFESSOR
VEENA JIRAPAT, Ph.D, RN, 111 pp.

The purposes of this quasi-experimental research were 1) to compare self-management behavior for asthma attack prevention among school-age children with asthma before and after receiving the discharge planning program and 2) to compare self- management behavior for asthma attack prevention of school-age children with asthma between those who received the discharge planning program and those who received routine nursing care. The discharge planning of Mckeehan & Coulton (1985), the M-E-T-H-O-D model by Hucy et al. (1986) and the self-management behavior of Bartholomew (2001) were used to guide the study. Subjects consisted of 40 school-age children with asthma, between 7 and 12 year of age, who received treatment at an in- patient department, Suratthani hospital. They were first assigned into the control group and follow by the experimental group, 20 subjects in each group. They were matched by age and sex. The control group received routine nursing care, while the experimental group received the discharge planning program. The instrument included the discharge planning program, case simulation, asthma practice guideline manual and the self-management behavior for asthma attack prevention questionnaire which were content validated. The reliability of questionnaire was .87. Data were analyzed by frequency, percent, mean, standard deviation and t-test.

The major findings of the study were as follows:

1. The self-management behavior for asthma attack prevention of school-age children with asthma after received the discharge planning program was higher than before received the program at a significant level of .05.
2. The self-management behavior for asthma attack prevention of school-age children with asthma received the discharge planning program was higher than those who received routine nursing care at a significant level of .05.

Field of study : ... Nursing Sciene.....Student's Signature :*Prissana Phawchana*.....
Academic year :2011..... Advisor's Signature :*Veena Jirapat*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ด้วยความกรุณาอิงจาก ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จีระแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ การสนับสนุน แก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนความรัก ความทุ่มเทเอาใจใส่ เป็นกำลังใจอย่างถึงที่สุดให้กับผู้วิจัย เพื่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกประทับใจและซาบซึ้งเป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี และอาจารย์กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต ที่เสียสละเวลาอันมีค่า ให้ความกรุณาในการชี้แนะ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่กรุณานุญาตให้ทดลองใช้เครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วยในพยาบาลประจำการหอผู้ป่วยใน ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือเอาใจใส่ผู้วิจัยตลอดการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างสูง และบุคคลที่สำคัญคือ ผู้ป่วยเด็กวัยเรียน โรคหอบหืดและผู้ดูแลที่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และความภาคภูมิใจในวิชาชีพให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล บุคลากรฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลบ้านตาขุน และเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ที่คอยดูแลช่วยเหลือ ให้กำลังใจในยามที่ท้อแท้ รวมทั้งขอขอบคุณบุคคลผู้ซึ่งเห็นคุณค่าของการทำวิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดาผู้เป็นที่รัก และมารดาผู้ลาลับ ตลอดจนพี่ชาย พี่สาว ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน เป็นพลังใจที่สำคัญที่สุด เป็นสิ่งกระตุ้นจนทำให้สำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณพี่ๆ ร่วมรุ่น ทุกคน ที่เป็นกำลังใจตลอดเวลาที่ศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีได้เอื้อนมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
แนวคิดเหตุผลและสมมติฐาน.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
โรคหอบหืดในเด็กวัยเรียน.....	11
พฤติกรรมการจัดการตนเอง.....	16
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการตนเอง.....	19
โปรแกรมการวางแผนการจำหน่ายและการติดตามทางโทรศัพท์.....	22
บทบาทพยาบาลในการส่งเสริมพฤติกรรมการจัดการตนเองในเด็กป่วย โรคหอบหืด.....	30
บทบาทของผู้ดูแลเด็กวัยเรียน โรคหอบหืด.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 43
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 44
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 45
	การดำเนินการทดลอง..... 48
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 55
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 60
	สรุปผลการวิจัย..... 65
	อภิปรายผล..... 66
	ข้อเสนอแนะ..... 68
	รายการอ้างอิง..... 70
	ภาคผนวก..... 78
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและจดหมายเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ..... 79
	ภาคผนวก ข การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง..... 85
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง..... 91
	ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 102
	ภาคผนวก จ แบบประเมินการเชื่อมทางโทรศัพท์..... 107
	ภาคผนวก ฉ ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี..... 109
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 111

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระยะเวลาที่ป่วย การได้รับการสอนและให้คำแนะนำ.....	56
2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการจัดการตนเองเพื่อป้องกันอาการหืดกำเริบของผู้ป่วยเด็กวัยเรียน โรคหอบหืดก่อนและภายหลังได้รับโปรแกรมการวางแผนการจำหน่าย.....	58
3	เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมจัดการตนเองของเด็กวัยเรียน โรคหอบหืด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติกับกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการวางแผนการจำหน่าย.....	59

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	42
2	สรุปขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	54